

**Januari 2007
Blijе Doos**

Anticonceptie

Wereldwijd hebben 122 miljoen vrouwen geen toegang tot anticonceptie, terwijl ze die wel zouden willen gebruiken. Goede toegang tot anticonceptie leidt tot minder ongewenste zwangerschappen en betere gezondheid van moeders, omdat ze zwangerschappen beter kunnen spreiden, niet te jong zwanger worden en niet meer kinderen krijgen dan ze fysiek en mentaal aankunnen. Ook zorgt de mogelijkheid tot family planning ervoor dat vrouwen zich verder kunnen ontwikkelen en aan de maatschappij kunnen deelnemen en bijdragen.

Moderne anticonceptiemiddelen, inclusief condooms, moeten overal voor iedereen verkrijgbaar zijn. tegen betaalbare prijs – of gratis -. Dus ook voor ongetrouwde jongeren. Nederland is zeer actief op dit terrein.

Zorgt u ervoor dat Nederland haar inzet voort zet en ook andere landen aanspoort toegang tot anticonceptie en condooms prioriteit binnen het beleid te maken?

Condooms

Condooms kunnen niet alleen een ongewenste zwangerschap voorkomen, maar beschermen ook tegen seksueel overdraagbare aandoeningen en HIV/AIDS. Wereldwijd is er een enorm tekort aan condooms: in Afrika zijn maar 10 condooms beschikbaar per man per jaar. Dit is echter een gemiddelde: in Zuid-Afrika zijn er maar 1,7 condooms per jaar beschikbaar.

In een wereld waar bijna 40 miljoen mensen geïnficeerd zijn met het HIV-virus, en waar jaarlijks ongeveer 80 miljoen vrouwen ongewenst zwanger raken, is het van het grootste belang dat er overal voldoende condooms beschikbaar zijn.

Nederland moet zich blijven inzetten voor goede beschikbaarheid van condooms en hier ook bij partnerlanden op aan dringen.

Vrouwencondoom

Vrouwen kunnen condoomgebruik niet afdwingen van hun seksuele partner. Een methode die door vrouwen zelf kan worden gebruikt – het vrouwencondoom- biedt uitkomst. Vrouwen vinden het belangrijk om zelf controle te hebben, met name om hun eigen lichaam te beschermen. Het vrouwencondoom beschermt, net als een mannencondoom, zowel tegen ongewenste zwangerschap als tegen HIV en andere seksueel overdraagbare aandoeningen en vermindert het risico op baarmoederhalskanker. Mensen doen vaak lacherig over het vrouwencondoom, maar uit proefprojecten (ook hier in NL) blijkt dat zowel mannen als vrouwen het vrouwencondoom positief ervaren. Het grootste struikelblok is de gebrekkige kennis en de hoge prijs voor het vrouwencondoom.

Het vrouwencondoom moet wereldwijd beschikbaar worden voor vrouwen en actief worden gepromoot. Het vrouwencondoom is namelijk het *enige* beschikbare middel dat vrouwen zelf kunnen gebruiken, wat zowel beschermt tegen zwangerschap als tegen HIV en andere SOA's. Ook vrouwen, met name arme vrouwen, hebben recht om hun lichaam te beschermen.

Laat Nederland zich actiever inzetten voor de beschikbaarheid van en positieve houding tegenover het vrouwencondoom!

Plezier tussen de lakens

Ongelijkheid tussen mannen en vrouwen in beslissingen over seks, onwetendheid, seksueel geweld, seksuele aandoeningen en angst voor SOA's of zwangerschap ontnemen veel mannen en vrouwen seksueel plezier. Met alle nadruk op problemen rondom seks zou je bijna vergeten dat mensen vooral seks hebben om ervan te genieten! In beleid rond seksuele gezondheid wordt dat aspect vaak vergeten.

Seksuele voorlichting moet daarom niet alleen gaan over het voorkomen van seksueel overdraagbare aandoeningen, HIV/AIDS, ongewenste zwangerschappen en dwang, maar ook over het plezier in seks, zonder angst, schuld en schaamte. Een positieve houding tegenover seksualiteit in voorlichting blijkt jongeren beter te bereiken dan programma's die gericht zijn op het creëren van angst.

Zorgt u ervoor dat door Nederland gesteunde projecten en programma's positief en open tegenover seks staan waardoor mensen bereikt worden en taboes worden doorbroken?

Abortus

Wereldwijd worden er jaarlijks ongeveer 40 miljoen abortussen uitgevoerd. Ongeveer 20 miljoen van deze abortussen vinden illegaal en onveilig plaats. 70.000 vrouwen en meisjes komen hierdoor onnodig te overlijden en miljoenen moeten met ernstige tot zeer ernstige complicaties in ziekenhuizen worden opgenomen.

Het verbieden van abortus leidt niet tot minder abortussen. Wel leidt het tot ernstige gezondheidsproblemen bij vrouwen omdat vrouwen zo desperaat zijn dat ze bereid zijn hun leven en gezondheid in de waagschaal te stellen om een ongewenste zwangerschap te beëindigen. Ongewenste zwangerschap en abortus moet zoveel mogelijk voorkomen worden door het beschikbaar stellen van goede seksuele voorlichting en voorbehoedsmiddelen. In geval van een ongewenste zwangerschap moet een vrouw echter de mogelijkheid hebben om deze veilig af te breken. Enige vorm van dwang is daarbij geheel uit den boze.

Wij roepen u op om te zorgen dat Nederland veilige abortus vanuit een gezondheids- en mensenrechtenoogpunt agendeert in onze partnerlanden en dit standpunt uitdraagt bij alle relevante Europese en internationale bijeenkomsten.

Vrouwenbesnijdenis

Tussen de 100 en de 140 miljoen vrouwen zijn besneden. Jaarlijks lopen 2 miljoen meisjes het risico besneden te worden. Vrouwenbesnijdenis kan leiden tot ernstige lichamelijk en geestelijke gezondheidsproblemen. Ook lopen meisjes die besneden worden een verhoogd risico op een HIV infectie, omdat besnijdenissen meestal in onhygiënische omstandigheden plaatsvinden waarbij meerdere meisjes met hetzelfde mes besneden worden.

Vrouwenbesnijdenis is een mensenrechtenschending en moet actief bestreden worden door het implementeren van beleid tegen vrouwenbesnijdenis. Het is daarbij cruciaal dat lokale gemeenschappen en sleutelfiguren, zoals religieuze leiders, actief betrokken worden.

Laat Nederland de landen waar vrouwenbesnijdenis voorkomt aansporen om dit gebruik uit te bannen.

Moedersterfte

Jaarlijks sterven er 529.000 vrouwen door complicaties tijdens zwangerschap of bevalling. 99% van deze sterfgevallen vindt plaats in ontwikkelingslanden, met name onder vrouwen die arm zijn, in rurale gebieden wonen en nauwelijks onderwijs hebben genoten. Dit cijfer is al jaren gelijk en blijft onnodig en onacceptabel hoog. Moedersterfte is onder andere het gevolg van niet of slecht werkende gezondheidssystemen en met name een tekort aan getrainde staf.

Alle vrouwen hebben kwalitatief goede zorg nodig tijdens de zwangerschap, bevalling en postnatale periode om hun gezondheid veilig te stellen en om sterfte en complicaties te voorkomen. Verbetering van het gezondheidssysteem ten behoeve van goede moeder- en kindzorg, met bijzondere aandacht voor voldoende en deskundige begeleiding tijdens en na de bevalling, vergt politiek commitment en veel geld.

Zorg ervoor dat Nederland het tegengaan van moedersterfte, middels het verbeteren van het gezondheidssysteem, hoog op de politieke agenda blijft zetten.

Millenniumdoelen

In de Millenniumdoelen wordt erkend dat het verbeteren van seksuele en reproductieve rechten en gezondheid van het grootste belang is om deze Doelen ook te halen. Hiervoor is recentelijk een extra target "universele toegang tot reproductieve gezondheid voor iedereen in 2015" toegevoegd onder Millenniumdoel 5 mede door de inspanningen van Nederland.

Nu is het zaak om indicatoren af te spreken om de voortgang op dit target te kunnen volgen. Goede indicatoren zijn: percentage gebruikers van anticonceptie (contraceptive prevalence rate), unmet need (percentage vrouwen dat wel anticonceptiva wil gebruiken maar dat niet kan door gebrek aan toegang) en aantal tienerzwangerschappen.

Zet u zich in voor bekend maken van het nieuwe target en voor het afspreken van indicatoren, want "What gets measured, gets done!"

HIV/AIDS

Wereldwijd zijn 39,5 miljoen mensen geïnfecteerd met het HIV virus. Jaarlijks komen daar 4,3 miljoen mensen bij, waarvan ongeveer de helft onder de 24 jaar is. Vooral onder vrouwen en meisjes groeit het aantal HIV-infecties enorm. Kennis over de manier waarop HIV wordt overgedragen en vaardigheden om onveilige seks te weigeren en een condoom te gebruiken zijn schrikbarend gering. Slechts 24% van de mensen in ontwikkelingslanden die medicijnen nodig hebben, hebben toegang tot medicijnen. Ongeveer 11 miljoen kinderen in Sub-Sahara Afrika hebben beide ouders verloren aan AIDS. Slechts 9% van de HIV-geïnfecteerde zwangere vrouwen heeft toegang tot medicatie om de overdracht op hun kind te voorkomen.

De grootte en de urgentie van de epidemie heeft ertoe geleid dat er grote specifieke Aids programma's zijn gestart. Deze zijn echter vaak opgezet in isolatie van reeds bestaande gezondheidssystemen en seksuele en reproductieve gezondheid programma's in het bijzonder. Gezien het feit dat 80% van de HIV-infectie wordt overgedragen via seksueel contact en nog eens 10% van moeder op kind is de integratie tussen beide programma's cruciaal en moet HIV/AIDS zorg een onderdeel zijn van de normale gezondheidszorg.

Laat Nederland zich hard maken om verticale financiering van HIV/AIDS programma's te voorkomen en HIV/AIDS en seksuele en reproductieve gezondheid te integreren in gezondheidssystemen..

Bevolking

Als de bevolkingsgroei zich de komende jaren volgens de voorspellingen blijft voortzetten zullen er in 2050 9.6 miljard mensen op deze aarde rondlopen (nu 6,5 miljard). Op dit moment zijn er 11 landen met meer dan 100 miljoen inwoners. In 2050 zijn dat er 19. De landen met de grootste groei zijn allemaal ontwikkelingslanden. Een paar voorbeelden: Oeganda heeft nu nog geen 40 miljoen inwoners, maar zal er in 2050 127 miljoen hebben. Congo groeit van 60 miljoen naar 177 miljoen, Nigeria van 132 naar 258 en Pakistan van 160 naar 305 miljoen inwoners. Een dergelijke bevolkingsgroei maakt het bijzonder moeilijk om armoede en honger te bestrijden en scholing, zorg en werk voor iedereen te creëren. Ook heeft het gevolgen voor het milieu en veiligheid.

Family planning, waarbij mensenrechten in acht worden genomen en die gebaseerd is op de mogelijkheid om zelf te beslissen over kindertal is cruciaal om bevolkingsgroei tegen te gaan. Vrouwen die zelf in volledige vrijheid kunnen kiezen of en hoeveel kinderen ze willen, krijgen over het algemeen minder kinderen dan vrouwen die deze keuze niet kunnen maken.

Laat Nederland zich de komende jaren blijven inzetten voor seksuele en reproductieve rechten. Gebruik de relatie tussen seksuele en reproductieve rechten, waarbij keuzevrijheid voorop staat, en bevolkingsgroei om ook andere landen aan te sporen dit thema tot prioriteit te maken.

Homoseksualiteit

Wereldwijd worden homoseksuelen en andere seksuele minderheden (bi-seksuelen, transgenders) gediscrimineerd. Dit uit zich in discriminerende wetgeving, sociaal stigma en zelfs geweld. In meer dan 70 landen is homoseksualiteit nog steeds strafbaar en in sommige landen staat er zelfs de doodstraf op. Veel andere landen ontkennen gewoonweg het bestaan van homoseksualiteit. Geweld tegen lesbische vrouwen wordt vaak gerechtvaardigd om ze 'op andere gedachten te brengen'.

Discriminatie en geweld vanwege seksuele oriëntatie is een schending van mensenrechten. Daarbij hindert de ontkennen van homoseksualiteit de mogelijkheden om de uiterst kwetsbare groep van mannen die seks hebben met mannen met HIV/AIDS met preventie te bereiken.

Zorg ervoor dat juist Nederland zich inzet om wereldwijd verschillen in seksuele oriëntatie te erkennen en te respecteren en discriminatie van seksuele minderheden tegen te gaan.

Seksuele voorlichting

Jongeren en vooral meisjes, missen vaak de meest elementaire kennis op het terrein van seksualiteit en veilig vrijen. Al vanaf jonge leeftijd is correcte, volledige en begrijpelijke seksuele voorlichting van groot belang. Daarmee leren ze zelf eigen, veilige keuzes te maken rond seksualiteit. Omdat jongeren vaak - voorbereid of niet - seks hebben, is een realistische kijk op en acceptatie van seksualiteit van jongeren cruciaal. Voorlichtingsprogramma's die alleen maar de seksuele moraal van onthouding en huwelijks trouw voorschrijven, zijn bewezen ineffectief. Juist de pragmatische programma's die helpen een eigen keuze te maken, blijken wel te werken. Ondanks dat alle VN landen hebben

onderschreven dat jongeren recht hebben op zelfbeschikking, volledige informatie en op toegang tot gezondheidszorg en anticonceptie, voldoet de praktijk van vele landen hier niet aan.

De afgelopen jaren is de voortrekkersrol van Nederland in goede seksuele voorlichting aan jongeren vaak geroemd. Het huidige conservatieve klimaat maakt het noodzakelijk deze strijd nog actiever en intensiever voort te zetten. Nederland zal daarom keer op keer kenbaar moeten blijven maken dat voorlichting die zich louter richt op het verheffen van morele waarden en normen boven veilig vrij-gedrag, onacceptabel is.

Laat Nederland blijven uitblinken in deze rol!

Kindhuwelijken

Het uithuwelijken van jonge meisjes aan een (veel) oudere partner komt wereldwijd veel voor, ondanks dat kindhuwelijken erkend worden als mensenrechtenschending in verschillende internationale verdragen en conventies. Er wordt geschat dat in de komende 10 jaar, 100 miljoen meisjes van onder de 18 uitgehuwelijkt zullen worden. Kindhuwelijken hebben ernstige lichamelijke, sociale en psychische gevolgen. Meisjes worden vaak gedwongen tot seks, terwijl ze hier geestelijk en lichamelijk nog niet aan toe zijn. Jonge meisjes hebben een grotere kans te overlijden aan complicaties tijdens zwangerschap of bevalling en kindbruidjes lopen een verhoogd risico op huiselijk geweld. Daarbij worden hun mogelijkheden zichzelf te ontwikkelen of scholing te volgen ernstig beperkt.

Wij vragen Nederland om tijdens de komende vergadering van de Commission on the Status of Women een sterk statement te geven over kindhuwelijken en het thema op de agenda te zetten van de Kindertop+5 in mei 2007. Daarbij verzoeken we Nederland zich in te zetten voor een resolutie tegen kindhuwelijken in de mensenrechtenraad.

Jongerenparticipatie

De helft van alle mensen op aarde is jonger dan 25 jaar. Een groot gedeelte hiervan is seksueel actief. Ieder mens en ook jongeren hebben het recht om dit op een positieve wijze te ontdekken en te beleven. Er is echter een groot gebrek aan diensten en informatie voor jongeren, hetgeen tot grote seksuele gezondheidsproblemen leidt. Doodsoorzaak nummer 1 voor jonge vrouwen tussen de 14-19 jaar is gerelateerd aan zwangerschap; per minuut raken er 5 jongeren onder 25 jaar geïnfecteerd met het HIV- virus; en meisjes en jonge vrouwen zijn extra kwetsbaar voor seksueel geweld. Investeren in de gezondheid en rechten van jongeren is van essentieel belang voor een goede toekomst van jongeren, en daarmee voor de sociaal-economische ontwikkeling van een land.

Reproductieve en seksuele gezondheid van jongeren is een wezenlijk onderdeel van armoedebestrijding, want jongeren leveren een belangrijke bijdrage aan de samenleving. Ze hebben het recht om betrokken te worden in zaken die hen aangaan. Om effectieve reproductieve en seksuele gezondheidsprogramma's te realiseren, moeten jongeren actief betrokken worden in de ontwikkeling, besluitvorming, implementatie, uitvoering en evaluatie. Luister naar de ideeën, behoeften en zorgen van jongeren!

Zet u in voor goede seksuele voorlichting met aandacht voor gelijkwaardigheid tussen jongens en meisjes, en zet u in voor toegang tot voorbehoedsmiddelen voor jongeren!